

POLISI

***WHISTLE
BLOWING***

MAJLIS BANDARAYA JOHOR BAHRU

**POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT (WHISTLEBLOWING)
MAJLIS BANDARAYA JOHOR BAHRU
(MBJB)**

1. PENGENALAN

- 1.1 Whistleblowing merupakan satu kaedah di mana pendedahan maklumat atau pelaporan dibuat oleh seseorang mengenai apa-apa pelanggaran atau kesalahan di bawah Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan & Tatatertib) 1988 dan 1988 atau mana-mana peruntukan undang-undang yang berkaitan dengan warga Majlis Bandaraya Johor Bahru (MBJB).
- 1.2 Polisi Whistleblowing (seterusnya akan dirujukkan sebagai "Polisi ini") yang mana ianya mampu bertindak sebagai sebuah sistem pemberitahuan maklumat yang dapat menyumbang kepada sebuah organisasi yang lebih efektif dan efisien.
- 1.3 Polisi ini bertujuan untuk membolehkan warga MBJB, mana-mana penjawat awam (bukan warga MBJB) dan orang awam yakni ('Pemberi Maklumat') untuk membuat sebarang pendedahan atau pelaporan mengenai mana-mana salah laku dari peringkat awal kepada seseorang yang telah dilantik oleh MBJB ('Pegawai Yang Dilantik') tanpa rasa gentar terhadap sebarang tindak balas terhadapnya agar isu dapat ditangani dengan lebih efektif dan segera.
- 1.4 Pada masa yang sama, Polisi ini juga akan memastikan setiap individu menggunakan hak mereka (untuk membuat pendedahan maklumat) secara bertanggungjawab, dan wajar apabila mengesyaki akan sesuatu yang tidak betul akan berlaku, sedang berlaku dan telah berlaku.
- 1.5 Polisi ini adalah berpandukan kepada prinsip-prinsip di bawah:
 - 1.5.1 MBJB komited kepada nilai-nilai ketelusan, integriti, kesaksamaan dan kebertanggungjawaban dalam mengendalikan urusan rasminya. Kesalahan seperti penyelewengan, penipuan, rasuah, kesalahan kewangan yang serius dan

kesilapan pengurusan yang melampau perlu dilaporkan mengikut mekanisma dalaman yang telah ditetapkan.

- 1.5.2 Polisi ini selaras dengan Teras Utama MBJB yang mementingkan pembudayaan etika dan integriti dalam setiap tindakan dan keputusan, ~~sekaligus menyepadukan semua hal yang berkaitan dengan integriti supaya enam teras penubuhan unit dapat dilaksanakan dengan lebih efisien. Melalui pelaksanaan Polisi ini, dapat memastikan integriti dan profesionalisme warga MBJB berada di tahap yang membanggakan. Sebarang pelanggaran undang-undang dan salah laku boleh didedahkan oleh mana-mana individu yang mana ianya akan bertindak sebagai sistem amaran awal untuk mengenal pasti masalah atau menjangka situasi yang boleh menjelaskan MBJB. Ia juga membolehkan MBJB untuk lebih bersedia menguruskan risiko dan perkara diluar jangkaan termasuk bagi memastikan masalah dan salah laku yang sama tidak berulang di masa hadapan.~~
- 1.5.3 MBJB menggalakkan komunikasi terbuka dan budaya kerja yang telus dengan menggubal prosedur-prosedur dalaman untuk menangani sebarang masalah. Polisi ini menjadi pelengkap kepada saluran aduan yang telah sedia ada di MBJB. Ia adalah satu kaedah alternatif untuk warga MBJB memberi maklumat sekiranya saluran aduan sedia ada tidak boleh digunakan apabila aduan adalah berkenaan penyelia terdekatnya atau ketua bahagian jabatan.
- 1.5.4 MBJB menggalakkan warganya untuk mencapai tahap etika dan pematuhan undang-undang yang tinggi. Polisi ini merupakan bukti komitmen MBJB dan warganya dalam mencapai tahap tersebut. Mengintegrasikan polisi ini ke dalam amalan dan budaya kerja dapat membantu untuk menghalang sebarang penyelewengan, penipuan, rasuah, kesalahan kewangan dan kesilapan pengurusan. Melalui pelaksanaan polisi ini secara berkesan, MBJB dapat mengekalkan integriti dan bersedia berhadapan dengan pelbagai persepsi dan penelitian awam. Seterusnya, mempertingkatkan dan membina kredibiliti MBJB sebagai peneraju keselamatan dan keamanan dalam negeri.

2. TUJUAN

Tujuan polisi ini dibangunkan adalah:

- 2.1 Untuk memudahkan pendedahan maklumat dibuat seawal mungkin dengan penuh bertanggungjawab dan mengikut prosedur dan garis panduan dalaman.
- 2.2 Untuk menangani sesuatu pendedahan maklumat dengan pendekatan dan mengikut masa yang sesuai. Apabila hal-hal pendedahan sebegini ditangani, maka ianya akan diberikan keutamaan berdasarkan sifat atau keseriusan salah laku atau risiko yang dilaporkan dan magnitud akibat atau kesan daripada pendedahan ini.
- 2.3 Untuk melindungi Pemberi Maklumat daripada sebarang tindakan balas akibat dari pendedahan maklumat yang dibuatnya dan bagi melindungi maklumat peribadi Pemberi Maklumat.
- 2.4 Untuk berlaku adil terhadap Pemberi Maklumat dan pesalah yang dilaporkan. Pemberi Maklumat akan diberitahu berkenaan status pendedahan maklumat beliau. Pesalah tersebut juga akan diberitahu tentang tuduhan terhadapnya dan akan diberikan peluang bagi membela diri daripada tuduhan-tuduhan tersebut. Identiti dan maklumat peribadi pihak Pemberi Maklumat dan pesalah tersebut hanya akan didedahkan kepada mereka yang terlibat di dalam penyiasatan atau mana-mana proses mengikut keperluan pada dasar “perlu tahu” sahaja.

3. SIAPA YANG BOLEH MEMBUAT PENDEDAHAN MAKLUMAT

Pendedahan maklumat mengenai apa-apa perkara yang berkaitan dengan penyelewengan, salah laku, dan amalan-amalan yang tidak sah daripada segi peraturan dan undang-undang boleh dilakukan oleh warga MBJB, orang awam (termasuk pemegang taruh MBJB) dan penjawat awam bukan warga MBJB.

4. APA YANG BOLEH DIDEDEAHKAN

4.1 Sesuatu pendedahan maklumat (“Pendedahan”) boleh dibuat sekiranya ia berhubungan dengan mana-mana salah laku yang berikut:

- 4.1.1 Rasuah atau penipuan;
- 4.1.2 Kesalahan jenayah;
- 4.1.3 Salah guna wang atau harta MBJB;
- 4.1.4 Kesalahan tata tertib;
- 4.1.5 Kesilapan pengurusan yang melampau dalam MBJB;
- 4.1.6 Ketirisan kewangan yang serius dalam MBJB;
- 4.1.7 Satu kelakuan yang menimbulkan bahaya yang besar dan spesifik kepada kehidupan, kesihatan atau keselamatan warga MBJB atau orang awam atau keadaan persekitaran;
- 4.1.8 Kegagalan untuk mematuhi peruntukan-peruntukan di bawah mana-mana akta dan peraturan yang berkuatkuasa; dan
- 4.1.9 Dengan sengaja mengarah atau menasihati seseorang untuk melakukan kesemua / mana-mana kesalahan di atas.

4.2 Polisi ini tidak memasukkan isu-isu, aduan atau kekhawatiran mengenai:

- 4.2.1 Perkara-perkara yang remeh, atau tidak serius;
- 4.2.2 Perkara-perkara yang mempunyai niat jahat atau didorong oleh agenda peribadi;
- 4.2.3 Perkara-perkara yang melibatkan persoalan terhadap merit dasar Kerajaan terutamanya dasar/polisi MBJB;
- 4.2.4 Perkara-perkara yang melibatkan pendedahan maklumat palsu;
- 4.2.5 Perkara-perkara yang didedahkan dengan motif untuk mengelakkan dikenakan tindakan tata tertib;
- 4.2.6 Perkara-perkara yang didedahkan di mana Pemberi Maklumat sendiri terlibat dengan salah laku tersebut;
- 4.2.7 Perkara yang menunggu keputusan penghakiman melalui prosiding disiplin MBJB dan

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB

- 4.2.8 Perkara yang menunggu keputusan penghakiman melalui mana-mana tribunal atau pihak berkuasa atau mahkamah, penimbangtaraan atau lain-lain prosiding yang serupa.

4.3 Kesalahan boleh berlaku di mana-mana tempat kerja yakni semasa pelaksanaan urusan rasmi MBJB atau yang berkaitan dengan urusan rasmi MBJB.

5. BILA PENDEDAHAN DIBOLEHKAN

- 5.1 Pemberi Maklumat harus tampil dengan apa-apa maklumat sama ada secara lisan atau dokumen di mana, dengan niat baik, suci hati dan berdasarkan alasan yang munasabah, beliau percaya yang sesuatu kesalahan / salah laku itu dijangkakan bakal berlaku, sedang berlaku atau telah berlaku.
- 5.2 Pendedahan boleh dibuat oleh seorang Pemberi Maklumat pada bila-bila masa selepas mendapat maklumat atau dokumen yang berkaitan dengan isu.
- 5.3 Sekiranya Pemberi Maklumat pernah atau sedang terlibat dalam kesalahan/ salah laku bagi pendedahan yang akan dibuat oleh beliau, Pemberi Maklumat perlu membuat pendedahan dan pengakuan dengan sukarela tanpa paksaan oleh mana-mana pihak. Pemberi Maklumat juga akan diberikan pertimbangan yang sewajarnya untuk dilindungi di bawah Polisi ini dan dikecualikan daripada peruntukan di perenggan 4.2.6.

6. PROSEDUR MEMBUAT PENDEDAHAN

- 6.1 Pada amnya, semua Pendedahan Maklumat yang mengikut Polisi ini harus dibuat kepada Pegawai Yang Dilantik (rujuk Carta Aliran di **Jadual 1**) kecuali dalam keadaan sebagaimana yang dinyatakan di perenggan 6.4.3. Pegawai Yang Dilantik ialah yang memegang Pengarah Unit Integriti Dan Pemodenan Pentadbiran MBJB.

6.2 Pendedahan Awal

6.2.1 Satu Pendedahan Maklumat boleh dilakukan secara –

- (a) e-mel: unitintegriti@mbjb.gov.my;
- (b) telefon: [07-219 8112](tel:07-2198112);
- (c) bersemuka;
- (d) sistem aduan integriti:

<https://mbjb.spab.gov.my/>

- (e) surat:

Unit Integriti & Pemodenan Pentadbiran

Majlis Bandaraya Johor Bahru

Aras 9, Menara MBJB

6.2.2 Bagi aduan yang dibuat secara bersemuka, Pegawai Yang Dilantik akan mencatat Pendedahan Maklumat yang dibuat secara lisan tersebut dan Pemberi Maklumat akan mengesahkannya. Hal ini bagi melihat sejauh mana yang boleh dipraktikkan secara munasabah, Pendedahan Maklumat tersebut juga akan dilakukan di mana-mana tempat yang difikirkan bersesuaian dan selamat oleh Pegawai Yang Dilantik.

6.2.3 Bagi Pendedahan yang dibuat secara e-mel, sistem aduan integriti dan surat, pengendalian dan akses yang membawa kepada maklumat tersebut hendaklah dikendalikan oleh Pegawai Yang Dilantik.

6.2.4 Satu Pendedahan harus mengandungi sekurang-kurangnya butiran Pemberi Maklumat seperti yang berikut:

- (a) Warga MBJB

nama, jawatan, alamat semasa dan nombor untuk dihubungi

- (b) Bukan Warga MBJB

nama, nama majikan/tempat bekerja, jawatan, alamat semasa dan nombor untuk dihubungi.

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB

- 6.2.5 Alasan yang munasabah untuk laporan tersebut termasuk butiran maklumat kesalahan, misalnya, jenis kesalahan, tarikh, masa dan tempat berlaku kejadian tersebut dan identiti pesalah;
 - 6.2.6 Maklumat-maklumat saksi (jika ada); dan
 - 6.2.7 Maklumat atau dengan menunjukkan bukti dokumen (jika ada).
- 6.3 Pemberi Maklumat akan diminta untuk tampil dengan rela hati secara bersemuka atau dihubungi (mengikut keadaan yang bersesuaian) untuk mendapatkan keterangan lanjut bagi menjalankan siasatan ke atas kesalahan yang telah diadukan.

6.4 Penapisan dan Penilaian Awal Pendedahan Maklumat

- 6.4.1 Pegawai Yang Dilantik akan menapis dan menilai sesuatu maklumat itu untuk memastikan samada maklumat / Pendedahan yang diterima adalah lengkap dan berasas sebagaimana di perenggan 6.2.3, 6.2.4, 6.2.5 dan 6.2.6 serta berkaitan dengan kesalahan / salah laku dalam skop Polisi ini sebagaimana yang diperuntukkan di perenggan 4.1 dan 4.2.
- 6.4.2 Selanjutnya, Pegawai Yang Dilantik akan menyediakan laporan awal untuk penilaian Jawatankuasa Menilai Aduan ('JMA') dalam tempoh **satu (1) bulan** dari tarikh Pegawai Yang Dilantik menerima maklumat / Pendedahan itu.
- 6.4.3 Satu Pendedahan boleh dibuat secara terus kepada Ketua Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran dalam mana-mana di antara dua situasi berikut:
 - (a) Bila mana Pendedahan itu adalah melibatkan kesalahan / salah laku oleh Pegawai Yang Dilantik ; atau
 - (b) Bila mana Pendedahan itu tidak melibatkan Pegawai Yang Dilantik tetapi Pemberi Maklumat percaya bahawa Pegawai Yang Dilantik

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB
ada kepentingan peribadi dengan mana-mana orang yang terlibat
dengan kesalahan / salah laku dalam pendedahan tersebut.

- (c) Dalam mana-mana dua situasi di atas, Ketua Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran boleh mengecualikan Pegawai Yang Dilantik daripada mengendalikan Pendedahan tersebut dan melantik mana-mana pegawai yang difikirkan bersesuaian dan layak sebagai Pegawai Yang Dilantik Khas bagi mengendalikan Pendedahan tersebut di samping memberikan perlindungan kepada Pemberi Maklumat di bawah Polisi ini.

6.4.4 Sekiranya Pendedahan melibatkan Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran, Pemberi Maklumat boleh menyalurkan maklumat kepada Pegawai Yang Dilantik dan Pegawai Yang Dilantik hendaklah terus menyalurkan maklumat / Pendedahan kepada Datuk Bandar MBJB, tanpa perlu merujuk kepada Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran terlebih dahulu. Selanjutnya, Datuk Bandar MBJB boleh mengarahkan Pegawai Yang Dilantik tersebut untuk terus mengambil tindakan sebagaimana yang diperuntukkan di bawah perenggan 6.4.2 dan perenggan 6.5 serta mengecualikan sepenuhnya Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran di dalam semua proses tersebut sehingga Pendedahan tersebut diputuskan oleh JMA (sehingga kes/masalah selesai).

6.5 Rujukan Kepada JMA

6.5.1 Berikut perenggan 6.4.2 di atas, Pendedahan yang disertakan dengan laporan awal akan dirujuk oleh Pegawai Yang Dilantik kepada JMA. JMA terdiri daripada Pengarah Unit Integriti, Pegawai Aduan Unit Integriti dan mana-mana pegawai yang mengetuai empat (4) Fungsi Teras (Tadbir Urus, Tatatertib, Pematuhan dan Pengukuhan Integriti dan Pengesanan dan Pengesahan) dalam Unit Integriti. JMA mempunyai kuasa untuk membuat keputusan muktamad akan tetapi tidak terhad kepada perkara-perkara berikut:

- (a) Pendedahan ditolak kerana dianggap tidak berasas, maklumat palsu atau maklumat tidak mencukupi;

- (b) Pendedahan dipertimbangkan untuk diambil tindakan di bawah mana-mana prosedur dalaman lain yang difikirkan bersesuaian;
- (c) Penyelesaian/keputusan berdasarkan laporan awal oleh Pegawai Yang Dilantik di perenggan 6.4.2 di atas tanpa perlu Untuk melakukan satu penyiasatan lanjut;
- (d) Mengarahkan suatu penyiasatan lanjut ke atas Pendedahan tersebut;
- (e) Memutuskan tindakan pemulihan atau pencegahan secara pentadbiran yang akan diambil ke atas warga MBJB tersebut, di mana hukuman yang akan dikenakan termasuk tindakan disiplin, amaran atau teguran formal, penurunan pangkat, pertukaran penempatan penggantungan atau diberhentikan perkhidmatannya dari MBJB atau jenis hukuman yang lain termasuk dalam bentuk kewangan;
- (f) Rujukan kepada polis atau mana-mana pihak berkuasa yang berkaitan dengan MBJB (*referral policy*).

Bagi pertimbangan di bawah perenggan ini –

- (i) sekiranya JMA berpuas hati dan memutuskan Pendedahan / maklumat yang diterima adalah terjumlah kepada suatu kesalahan jenayah, maka JMA hendaklah merujuk Pendedahan Maklumat tersebut dan segala maklumat yang berkaitan kepada mana-mana pihak berkuasa yang berkaitan contohnya pihak PDRM / SPRM / APMM dan lain-lain; atau
- (ii) sekiranya JMA berpuas hati Pendedahan / maklumat yang diterima pengadu adalah dilindungi sepenuhnya di bawah Polisi ini dan turut dilindungi di bawah Akta Perlindungan Pemberi Maklumat (Akta 711)
- (iii) Lain-lain tindakan yang difikirkan wajar dan bersesuaian oleh JMA. Contohnya keputusan berhubung Pendedahan / maklumat melibatkan
- (iv) pengurusan tertinggi MBJB.

6.5.2 Sekiranya Pendedahan melibatkan mana-mana ahli JMA yang dilantik, sebelum pendedahan tersebut dirujuk kepada JMA sebagaimana di perenggan 6.4.2 di atas, Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran boleh

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB mengesyorkan kepada Datuk Bandar MBJB untuk melantik ahli JMA yang baru (bagi menggantikan ahli JMA yang dikatakan terlibat dengan pendedahan tersebut) atau lain-lain kaedah yang difikirkan bersesuaian.

6.6 Proses Siasatan dan Keputusan Pendedahan oleh Pemberi Maklumat

- 6.6.1 Pemberi Maklumat dan orang yang terlibat dalam Pendedahan tersebut hendaklah diminta untuk memberikan kerjasama sepenuhnya dalam mana-mana peringkat penyiasatan dan lain-lain proses yang dilaksanakan mengikut Polisi ini untuk menyempurnakan proses pencarian fakta bagi membantu JMA dalam proses untuk membuat keputusan.
- 6.6.2 Pemberi Maklumat juga boleh dimaklumkan akan tindakan yang telah diambil dan status Pendedahan yang telah dibuat.

7. PERLINDUNGAN

7.1 Warga MBJB

7.1.1 Setelah membuat Pendedahan, berlandaskan sebab-sebab munasabah dan mengikut Polisi ini:

- (a) Pemberi Maklumat akan dilindungi dari tindak balas dalaman MBJB sebagai akibat langsung kerana pendedahan yang dibuatnya; dan
- (b) Identiti dan maklumat Pemberi Maklumat sebagaimana di perenggan 6.2.3(a) di atas akan dilindungi dan diklasifikasikan sebagai “Rahsia/Sulit”.
- (c) Identiti dan maklumat peribadi Pemberi Maklumat dan pesalah tersebut hanya akan didedahkan kepada mereka yang terlibat di dalam proses penyiasatan atau mana-mana proses mengikut keperluan pada dasar “perlu tahu” sahaja.
- (d) Satu tindakan balas dalaman bermaksud langkah-langkah disiplin, penurunan jawatan, pertukaran penempatan, penilaian prestasi tahunan, penggantungan atau penamatkan perkhidmatan (tetap/kontrak/semestara/sambilan) dari MBJB atau ancaman untuk melakukan mana-mana tindakan-tindakan ini.
- (e) Jika seseorang warga MBJB telah menghadapi gangguan, dijadikan mangsa atau dikenakan tindakan balas dalaman disebabkan kesan langsung kerana telah

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB

membuat pendedahan di bawah Polisi ini, Pemberi Maklumat boleh melaporkan perkara tersebut kepada Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran atau Pegawai Yang Dilantik, dan Pengarah Unit Integriti dan Pemodenan Pentadbiran atau Pegawai Yang Dilantik hendaklah memaklumkan perkara tersebut kepada JMA sebagaimana proses di perenggan 6.4.2 dan perenggan 6.5 di atas bagi membolehkan JMA untuk membuat pertimbangan dan memutuskan apa-apa remedii yang wajar dan bersesuaian terhadap Pemberi Maklumat.

7.2 Orang awam (termasuk pemegang taruh MBJB)

7.2.1 Setelah pendedahan maklumat dilakukan oleh Pemberi Maklumat, maka hendaklah beliau tertakluk di bawah Polisi ini sepertimana :

- (a) Identiti Pemberi Maklumat akan dilindungi dan segala maklumat akan diklasifikasikan sebagai “Rahsia/ Sulit”.
- (b) Identiti dan maklumat peribadi pihak Pemberi Maklumat dan pesalah tersebut hanya akan didedahkan kepada mereka yang terlibat di dalam penyiasatan atau mana-mana proses mengikut keperluan pada dasar “perlu tahu” sahaja.

7.3 Mana-mana penjawat awam (bukan warga MBJB)

7.3.1 Setelah pendedahan maklumat dilakukan oleh Pemberi Maklumat, maka hendaklah beliau tertakluk di bawah Polisi ini sepertimana :

- (a) Identiti Pemberi Maklumat akan dilindungi dan segala maklumat akan diklasifikasikan sebagai “Rahsia/ Sulit”.
- (b) Identiti dan maklumat peribadi Pemberi Maklumat dan pesalah hanya akan didedahkan kepada mereka yang terlibat di dalam penyiasatan atau mana-mana proses atas dasar “perlu tahu” sahaja.

8. PEMBATALAN PERLINDUNGAN

Mana-mana orang sebagaimana di perenggan 7 di atas yang telah membuat Pendedahan Maklumat sebagaimana di perenggan 4.2 di atas akan dengan secara automatiknya hilang perlindungan-perlindungan di atas (setakat yang bersesuaian).

RUJUKAN

1. Akta Perlindungan Pemberi Maklumat 2010 (Akta 711)
2. Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan Dan Tatatertib) 1993/P.U.(A)
395/1993
3. Garis Panduan Pelaksanaan Akta Perlindungan Pemberi Maklumat 2010 (Akta 711), Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri bertarikh 21 Mac 2011
4. Polisi Whistleblowing; Agensi Kelayakan Malaysia (MQA)
5. Polisi Bagi Pendedahan Maklumat Berkenaan Kelakuan Tidak Wajar;
Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM)
6. Polisi Dalaman Pemberian Maklumat; Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)
7. Polisi Perlindungan Pemberi Maklumat; Kementerian Dalam Negeri (KDN)

POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB
JADUAL 1
CARTA ALIRAN
PROSEDUR PENGURUSAN PENDEDAHAN MAKLUMAT
DI BAWAH POLISI PERLINDUNGAN PEMBERI MAKLUMAT MBJB

